

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput II. Querelarum adversus laxiorem morum doctrinam, progressus
ulterior.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

„ necessarium, hæcenus expectatum est, non-
 „ dum tamen obtentum.
 „ Interea experimur, summo animi nostri & pro-
 „ borum dolore, nimiam illam quorundam Re-
 „ centiorum licentiam in excogitandis vanis &
 „ inutilibus quaestionibus (quæ proficiunt potius
 „ ad impietatem, & serpunt ut cancer) stabi-
 „ liendisque novis opinionibus & commentis,
 „ continuè augeri, & invalescere; probabilita-
 „ tes, quibus solis inimitur, magis magisque re-
 „ cipi & confirmari; Ecclesiasticam disciplinam
 „ paulatim pessumdari; dogmata Evangelica ne-
 „ gligi; mores perverti, virtutes sperni, vitia
 „ speciosis pretextibus involvi, & à natura cor-
 „ rupta passim magnis amplexibus arripi, ac sen-
 „ tum omnem solidæ & sinceræ pietatis normam
 „ à fidelium cordibus exulare. Quibus enim
 „ modis & Authoribus quævis fermè cum jam
 „ sint probabilia, iisdem sunt & licita; men-
 „ dacia, fraudes, perjury, calumniæ, homici-
 „ dia, usuræ, furta, simonia, & si quid nefan-
 „ di ipsa quoque natura exhorret, nonnisi à ru-
 „ dibus & idiotis modò perpetrati videntur. Acu-
 „ tiores verò, & sagaciores illi rerum inspecto-
 „ res, tot circumstantiis, suppositionibus, mo-
 „ dis, conditionibus, involucris, ista vitia no-
 „ runt obducere, & fucatâ malitiâ in virtutes
 „ quodammodò transformare, ut non solum ho-
 „ minibus, sed ipsimet Deo facile imponerent,
 „ si possent. Imò verò, principiis ipsorum in-
 „ hærendo, leges omnes & jura, tam positiva
 „ quàm naturalia, probabilitatibus tandem ce-
 „ dere debebunt, &c.

Et infra: „ urget interim subditarum ovium
 „ cura, à Supremo Pastore Christo Domino nobis
 „ commissâ, premit officii debitum, & instat
 „ reddenda ministerii ratio, ut pro viribus no-
 „ stris opportunum quantocius remedium affe-
 „ ramus: à nobis enim illam exigit, non ab il-
 „ lis, ad quos non pertinet de ovibus. Sed si
 „ speculator, id est Episcopus, viderit gladium,
 „ etiam perverfæ doctrinæ, venientem, & non
 „ infonuerit buccinâ, & populus se non custo-
 „ dierit, veneritque gladius, & tulerit de eis
 „ animam: ille quidem in iniquitate sua captus
 „ est; sanguinem autem ejus de manu spe-
 „ culatoris requiram, inquit Dominus apud Pro-
 „ phetam suum Ezechielem. Neque enim so-
 „ lummodò conqueritur paulò inferiùs, quòd
 „ Pastorum desidîa & incuriâ greges facti sint in
 „ rapinam luporum, seu hæreticorum: verum
 „ etiam quòd oves factæ sint in devorationem
 „ omnium bestiarum agri, quæ licet apertè non
 „ invadant aut rapiant, occultè tamen inficiunt
 „ & devorant gregem. Ac per eas non incon-
 „ grue intelligi possent perniciosarum istarum
 „ opinionum magistri, qui speculationibus suis
 „ nonnisi terrena & carni allibescèntia sapere vi-
 „ dentur, animos autem ad cælestia & verè chri-
 „ stiana non dirigunt... sed & Ecclesiastici viti,
 „ qui dogmatum non custodiunt veritatem, sed
 „ de suo corde confingunt, magistratque ha-
 „ bent præsumptionem suam, simili errore te-
 „ nentur; qui cum populo persuaserint vera esse

quæ fingunt, & in theatrali modum plau-
 „ sus concitaverint & clamores, immemores sunt
 „ imperitiæ suæ, & adducto supercilio, libra-
 „ risque sermonibus, atque trutinatis, magistro-
 „ rum sibi assument autoritatem. Ut itaque
 „ conscientiæ meæ, & officio, hac in re, satis-
 „ faciam, præter antedictas propositiones nuper
 „ 30. Martii & 26. Aprilis 1653. à vestra Facul-
 „ tate censuratas, nonnullas alias hæc juncto,
 „ &c.

Subjungit autem 26. propositiones ultra 17. 16
 antè censuratas, quas eadem Facultas attentè,
 & iteratis sæpè vicibus, tam collegialiter quàm
 seorsim, pro materiæ gravitate perpensas, cen-
 „ sivit tantoperè ab orthodoxis doctrinæ chri-
 „ stianæ principiis exorbitantes, tamque latam
 „ portam variis vitiis aperientes, ut omnes una-
 „ nimiter in ea fuerint sententia, Præfulum Ec-
 „ clesiæ esse, illas tanquam salutari Christi do-
 „ ctrinæ dissentaneas profigitare, & à Dicoesi-
 „ bus suis omni modo eliminare, recurrendo
 „ etiam in istum finem ad S. Sedem, &c. Quæ
 „ quidem 26. propositiones sicut & illæ 17. unâ
 „ cum earum censuris videri possunt apud Illu-
 „ strissimum Fagnanum ubi supra n. 339.

CAPUT II.

Querelarum, adversus laxiorem morum doctrinam, progressus ulterior.

Eodem anno 1657. Namurcensis Episcopus
 „ cum Synodo sua Diocæsana reprobavit 17.
 „ novorum Casuistarum articulos, tamquam no-
 „ vitos, periculosos, salutisque animarum de-
 „ structivos, ut videre est apud Synnichium in
 „ Saüle l. 1. n. 414.

Cumque sub exitum ejusdem anni in Gallia
 „ prodidisset Apologia similium Casuistarum, in
 „ qua laxitates plurimæ, opinionisque anima-
 „ rum perniciosi inferentes propugnabantur, in
 „ eam tota penè Gallicana Ecclesia insurrexit,
 „ atque imprimis Parisienses Rhotomagensisque
 „ Parochi ad illam scriptis publicis oppugnandam,
 „ atque ad Ecclesiastica tribunalia defen-
 „ dendam conveniunt. Quorum hac in re ze-
 „ lum imitati Ambianenses, Nivernenses, Bello-
 „ vacenses, Ebroicenses, Andegavenses, Lexo-
 „ vienses, Senonenses, postulationibus suis, ty-
 „ pis editis, istius Apologiæ condemnationem
 „ apud suos respectivè Episcopos, magno ardo-
 „ re & instantiâ prosecuti sunt.

Anno 1678. subsecuta sunt judicia censura-
 „ que ejusdem Apologiæ per Archiepiscopos &
 „ Episcopos Aurelianensem, Tullensem, Seno-
 „ nensem, Alestensem, Apamiensem, Conve-
 „ nensem, Valatensem, Conseranensem, Niver-
 „ nensem, Bellovacensem, Andegavensem, E-
 „ broicensem, Rhotomagensem, Lexoviensem,
 „ Bituricensem, Cadurcensem, Cathalaunensem,
 „ Sueffionensem, Venciensem, Diniensem, &c.
 „ qui omnes, unâ cum Ecclesiis, seu Synodis
 „ suis, Apologiam illam proscrisperunt, tam-
 „ quam perniciosis dogmatibus resertant, Evan-

gelicis regulis contrariam, christianæ discipline corrupticem, dissolutionis ac mollietis inventricem, &c.

20 Unius verba referam Venciensis Episcopi, Antonii Godæi, Gallicanorum Præfulum Jubaris splendidissimi, atque ob omnigenas Episcopalis muneris dotes, editaque in lucem opera sole clariora, auroque pretiosiora, toto orbe celeberrimi. Qui sub finem censuræ suæ sic habet: „ Quo tempore credebamus fore; „ ut publicatio Instructionum S. Caroli sisteret „ cursum periculorum opinionum à Casuistis „ modernis invecstarum, apparuit perniciosus li- „ ber, inscriptus, *Apologia Casuistarum adver-* „ *sus calumnias Jansenistarum*, ad confirmandos „ errores omnes, extantes in libris ipsorum, ad „ erigendumque quoddam de veritate trophæum. „ Statim atque publicam vidit lucem, contra se „ mirandam in lectoribus omnibus provocavit „ indignationem. Enimverò propositum Autho- „ ris fuisse videtur, omnes colligere fordes, om- „ nes extravagantias, omnes judicii aberrationes, „ corruptiones omnes, in recentioribus Casuistis „ hinc inde dispersas, tam effrenique audaciæ „ tuetur, ut tam stupenda cæcitas digna sit quæ „ intimis coram Deo gemitibus desleatur, in „ eundemque Authorem quadret illud Augu- „ stini: *spargens venales cecitates super illicitas* „ *cupiditates*. Stylus ipsius abjectus, discursus „ puerilis, probationes languidæ, falsificationes „ Patrum allegatorum impudentissimæ, conclu- „ siones periculosa & falsa. Torum operis cor- „ pus venenatum in Morali Christianæ Patrono „ spirat furorem, quos infami hæreticorum no- „ mine traductos, conatur odiosos reddere. Ne- „ dum enim Parisiensibus, Rhotomagensibus, „ aliisque aliarum nobilium regni Civitatum Cu- „ ratis hæreticorum nomen affingit; sed & fan- „ tissimis Episcopis, Sacerdotibus probatissimæ „ virtutis; Religiosis spectatæ pietatis, quinque „ damnatarum à Papa propositionum damnatio- „ nem; debitamque à submississimis Catholicis „ erga S. Sedem obedientiam & submissionem „ omnimodam palam protestentibus. Adversus „ infelicissimum librum illum, primus vexillum „ erexit, Aurelianensis Episcopus; censurâ, zelo „ suo dignâ; in eum latâ, pro veritatis tuitio- „ ne, pro Ecclesiæ honore, pro animarum salut- „ te. Illustrissimi quoque Domini Archiepiscopi „ Senonensis, Rhotomagensis, Bituricensis, si- „ cut & Episcopi Bellovacensis, Andegavensis, „ Nivernensis, Alecensis, Convenensis, Apa- „ mienensis, Valatensis, Conseranensis, Tullenis, „ Ebroicensis, Lexoviensis, Cathalaunensis, Ca- „ durcensis; Vicarii etiam Generales Eminentiss. „ D. Cardinalis de Retz, Archiepiscopi Parisien- „ sis: ipsa denique Parisiensis Facultas, eruditiss. „ ac judiciosis censuris suis solemnè perhibue- „ runt testimonium horrois, adversus perverfas „ istius Apologiæ maximas concepti. Post tot „ judicia, tamen nostrum exigui sit ponderis, „ non possumus tamen zelum nostrum non ad- „ jungere zelo ipsorum, ne arguamur velut tunc „ obmutescentes, cum lupo circuit gregem, quæ-

Tom. I.

rens oves quas devoret. Declaramus igitur li- „ brum, inscriptum, *Apologia Casuistarum, &c.* „ diligenter à nobis lectum; studiosèque à no- „ bis examinatum, judicio nostro contrarium „ maximis Evangelicis, Christi exemplis, Apo- „ stolorum documentis, SS. Patrum placitis, „ Ecclesiæ decisionibus, securitati vitæ, hono- „ rique Principum, Ministrorum, Magistratum, „ quieti familiarum; ordinatæque societati ho- „ minum, ob ingentem numerum falsarum, te- „ meratarum, periculorum; erroneous, „ scandalosarumque propositionum; quarum „ suscipit patrocinium, &c.; Hactenus Episco- „ pus Venciensis.

Anno 1659. S. D. N. Alexander VII. 21. Au- „ gusti in Congregatione Generali S. Romanæ „ & Universalis Inquisitionis, eandem Apolo- „ giam damnavit; & pro damnata prohibitaque „ haberi voluit, sub pœnis ac censuris in Con- „ cilio Tridentinò; & in Indice librorum pro- „ hibitorum contentis.

Cumque non obstantibus omnibus hisce cen- 22 „ suris, anno 1664. typis Lugdunensibus prodii- „ set Amadæi Guimenii Lomarenis opusculum, „ singularia universæ ferè Theologiæ Moralis „ complectens, adversus quorundam expo- „ stulationes, contra nonnullas Jesuitarum opinio- „ nes, &c. rursus tota ferè Gallia classicum ce- „ cinit adversus librum illum, velut adversus anti- „ Evangelium, seu congeriem opinionum adver- „ santium Evangelicis regulis; morumque inte- „ gritati, ac publicæ honestati, quæ in laxiori- „ bus aliis Authoribus dispersæ sunt. Quas om- „ nes licet Amadæus specialiter non probet, imò „ specialiter aliquas improbare videatur; videtur „ tamen generalitèr approbare, dum ex una par- „ te exhibet illas tamquam gravi autoritate non „ destitutas; ex alia verò parte pag. 27. docet, „ ex autoritate unius tantum posse quem in „ praxi sequi opinionem; velut ab extrinseco „ probabilem, in praxique tutam; quam ipse à „ principiis intrinsecis falsam improbabilemque „ existimat. Ex lecturaque operis, maximè Pra- „ fationis, & coronidis, apparet, Amadæi illo „ in opusculo seipsum fuisse; omnes illas pro- „ positiones ab omni censura immunes, extrin- „ secæque probabilitatis munimine tutas præstare, „ quæ (ut in Præfatione ait) *ut improbables,* „ *scandalosæ, temerariæ, & erroneæ, & Jesuita-* „ *rum commenta in libro Anonymi notantur.* Un- „ de hanc eident opusculo coronidem imposuit: „ *Ex dilis jam apparet, qua veritate, quo jure,* „ *quo zelo Anonymus in suo garrat libello, pro-* „ *positiones præobjectas, &c. falsas, improbables,* „ *scandalosæ, temerarias, & erroneas; &c. Quo-* „ *modo enim scandalosæ & erroneæ, quas Ecclesia* „ *in tot tantisque Doctoribus opiniones non corri-* „ *git, &c. nullibi ergo scandalum, nullibi error.* „ Ecce quomodo omnium illarum propositionum „ suscipit patrocinium, nullamque ex illis agnos- „ cit scandalosam esse, vel improbabilem, mo- „ tus argumento levissimo, quod nulla opinio „ Authoris, Modernorum quorundam astima- „ none gravis; ab Ecclesia non correctâ, jure

N 2

centeri possit improbabilis, vel scandalosa. Cujus oppositum constat, tum ex cap. *cum jam dudam*, de prae-bend. ubi Alexander III. ait, quod multa per patientiam tolerantur, quae, si deducta fuerint ad iudicium, exigente iustitia non debeant tolerari. Tum ex condemnatione hujus propositionis per Alex. VII. *Si liber sit juris & moderni, debet opinio censei probabilis, dum non constet rejectam esse ab Apostolica Sede, tamquam improbabilem*. Tum denique ex condemnatione tot aliarum propositionum, per eundem Alexandrum VII. & Innocentium XI. qui eas scandalosas perniciosasque declararunt, & doceri prohibuerunt, non obstante quod eas à tot & tanti Doctoribus traditas Ecclesia per patientiam aliquamdiu tolerasset, nec correxisset. Quarum quidem damnatarum propositionum complures in praefato Amadæi libro continentur.

23 Quamobrem liber ille Amadæi Guimenii die 5. Aprilis 1666. à Congregatione Cardinalium, praeposita Indici librorum prohibitorum; & rursus die 12. Septembris 1675. à Generali Inquisitione Romana prohibitus fuit. Cumque, non obstante iteratâ illâ prohibitione, laxioris Ethices amatores & patroni, debita Romanis Decretis obedientiae immemores, non desisterent à distractione lecturae libri illius, S. D. N. Innocentius XI. die 16. Septembris 1680. eundem librum, tamquam perniciosam, & Christi fidelium infectivam doctrinam continentem, terribili Vaticani fulmine percussit, editâ adversus illum Bullâ quam c. 6. per extensum proferemus.

24 Sed & S. D. N. Alexander VII. die 24. Septembris 1665. audiens opiniones christianae vitae relaxativas, & animarum perniciem inferentes, in dies excrescere, in Congregatione Generali S. Rom. Inquisitionis viginti octo hujusmodi propositiones, ac rursus 18. Martii 1666. alias septemdecim, ut minimum, tamquam scandalosas condemnavit, perniciosasque declaravit.

25 Cumque R. P. Franciscus Jacops è Soc. Jesu S. Theol. Duaci Professor anno 1675. dictasset varias propositiones de absolutione recidivorum, & existentium in proxima peccandi occasione, quibus indulgentior esse visus est peccatoribus, nec satis eorum saluti, validaque & fructuosa absolutioni consulere, Illustrissimus ac Reverendissimus D. Guido de Seve, Episcopus Atrebatensis, septem ex propositionibus ipsius censurâ in eas latâ 7. Novembris 1675. periculosas, falsas, scandalosas, ad Sacramenti Pœnitentiae relaxationem tendentes, injustarum, remeritarum, praecipitarumque absolutionum necessitatem Confessatis inducentes, evangelicæ denique doctrinae manifestè contrarias declaravit, & ut tales omnibus suæ Diocesis Praedicatoribus & Confessariis inhibuit. Quam censuram inhibitionemque 26. alii Episcopi Galliarum & Belgii plurimum laudarunt, probarunt & commendarunt. Et ipsemet R. P. Franciscus Jacops anno 1679.

ut vidit & recognovit earum nonnullas condemnatas per Sanctiss. D. N. Innocentium XI. paucis ante obitum suum diebus eas retractavit, advocatoque uno ex nostris Patribus Insulensibus, per eum me rogari fecit, ut hanc ipsius retractationem, datâ occasione, toti mundo notam facerem. Quod modò facio, juramento, ubi opus fuerit, firmare paratus, me nihil hac in re, nisi quod verum est, scribere.

Anno 1679. ad SS. D. N. Innocent. XI. 26 querelas de indecenti administratione SS. Eucharistiae, venialiumque peccatorum Sacerdotibus non approbatis factâ Confessione, Sacra Congregatio Cardinalium, Concilii Tridentini Interpretum, approbante, decretumque hac de re editum, publicari mandante eodem SS. Domino, prohibuit S. Eucharistiam deferri in crumena, aut secreto, ad existentes domi, etiam infirmos. Et ne venialium Confessio simplici fieret Sacerdoti, ab Ordinario non approbato.

Eodem anno 1679. die 2. Martii, cum deputati Lovanienfes Apostolica Sedi detulissent varias Neotericorum opinionos noxias, arctamque celi viam nimium relaxantes, idem Sanctiss. D. N. Innocentius XI. laxioris Ethices reformationem ab Alexandro inchoatam profecti volens, ultra eas quas Alexander VII. condemnaverat, sexaginta quinque ex iis opinionibus, ut minimum, tamquam scandalosas & in praxi perniciosas, omninò prohibuit & condemnavit. Et anno 1682. in Generali Inquisitione Romana.....

CAPUT III.

Quadragesima quinque propositiones laxioris Ethices, per Alexandrum VII. condemnatae, seu duplex Alexandri VII. adversus eas decretum.

Feria 5. die 24. Septembris 1665. in Generali Congregatione S. Romanae Inquisitionis, &c. Sanctissimus D. N. (Alexander VII.) audiens non sine magno animi sui merore complures opiniones christianae disciplinae relaxativas, & animarum perniciem inferentes, partim antiquatas verum suscipiari, partim noviter prodire: & summam illam luxuriantium ingeniorum licentiam in dies magis excrescere, per quam in rebus ad conscientiam pertinentibus modus opinandi irrepsit alienus omninò ab Evangelicæ simplicitate, sanctorumque Patrum doctrina, & quem si pro recta regula fideles in praxi sequerentur, ingens irreparata esset vitia christiana corruptela. Quare ne ullo unquam tempore vitae salutis, quam Suprema Veritas, Deus, cuius verba in aeternum permanent, arctam esse desinunt, in animarum perniciem dilatarî, seu verum perverum coningeret; idem Sanctissimus D. N. ne oves sibi crednas ab hujusmodi spatiosa latitque, per quam vir ad perditionem, via, pro pastoralis sollicitudine, in rectam semitam evocaret, earundem opinionum examen pluribus in sacra